

בעזרה"ת

וויכטיג פאר יעדען!!!

שכט-ניסן חש"מ

חוברת זאת אמטר להשיג אצל
העורך הרב מרדכי מלאכי
תל-אביב, חס' 7 טל. 294748

מחיר החוברת:
בארץ ישראל... 12 ל"י
בחוץ לארץ... 50 סענט

חלב — און אידישע צרות

פרק א.

(הערה — דאס ווארט מנקר זיין מיינט אראפנעמען
דעם אסור'דיגען חלב).

איך בין נישט קיין שריובער פון אמאל און נישט פון
היינט, אבער ווי זאגט די וועלט אַז עס דריקט ביים הארץ
רעדט מען זיך אויס.

פון קינדרוויוז אָהן האט מיך שטענדיג געצויגען צום
ווינקעל פון "כשרות" והבא לטהר מסויען לו מיט השו"ת
הילף האב איך שוין ארויסגעהאלמען אסאך דערפער און
שטעט אין דעם געביט שלא על מנת לקבל פרס.

אויך אין ארץ ישראל (ווי איך בין געווען שטארק מקורב
מיט הרה"ג ר' זעליג ראובן בענגיס זצ"ל) האב איך בעזרה"י
אסאך צווגעהאלמען מתקן זיין פירצות פון כשרות און
זעלבסט פארשטענדליך אזוי ווי בני יעדן דבר טוב האב איך
געהאט אויך מתנגדים.

וויכטיג פאר יעדען

עס איז אינטערסאנט צו באמערקען א קורץ עוברא'לע. קומענדיג אויף אמעריקע בין איך געווען אין קרית וואל — מאנרוי ביים סאטמער רביץ (צ"ל) האב איך זיך מזכיר געווען אז איך דארף א ישועה מען זאל מיך הארכען אין ארץ ישראל אין עניני כשרות, האט דער סאטמער רבי (צ"ל) געזאגט! וואס דארפט איר שרייען דארט ווי מען הערט אייך נישט שרייט דא ווי מען וועט אייך יא הערן! !

מיין בעל הבית'טע האט געוואלט קויפען פלייש דא אין אמעריקע פון א געשעפט וואס הייסט דאס בעסטע און כשר'סטע, בין איך געגאנגען באטראכטען דאס פלייש אזוי ווי איך בין אייביג געוואוינט צו טוהן, און אוי ביטעק! עס ליגט דערויף חלב גמור, בין איך תיכף געגאנגען צום רב המכשיר, איז ער צוטומעלט געווארען און געזאגט אז ער וועט טוהן מתקן צו זיין, זעהנדיג וואס פאסירט בין איך אריבער צו א צווייט געשעפט אין וויליאמסבורג וואס רומט זיך פון די בעסטע אין ווייטער געטראמען חלב (אגב, דארט איז דער מנקר א עם הארץ גמור) אזוי בין איך אריבער צו דעם רב, און ווייטער דאס זעלבער ער וועט טוהן ער וועט מתקן זיין, אזוי בין איך די פיער וואכען וואס איך בין געווען אין אמעריקע געקראכן אין געפארען פון בוטשער (יאטקע) צו בוטשער — פון רב צו רב, אנהויבענדיג צומריה נאכן דאווענען ביז פארנאכט ווען איך האב אויסגעפאסט

דער סך הכל האב איך געטראמען אזוי:

(א) בוטשערס (מנקרים) וואס קענען נישט קיין הלכות ניקור פון שלחן ערוך נאר זיך געלערט פון קיקען ווי אזוי יענער טיט.

(ב) בוטשערס (מנקרים) וואס האבען נישט געוויסט אז מען דארף מנקר זיין חלקים וואס א יונגעל אין חדר וואס האט געלערנט אמאל מסכת חולין ווייסט אייך ווי צ.ב.ש. קישקע וואס האט חלב דאורייתא.

(ג) עס איז נישטא קיין איין בוטשער וואס זאל האבען השגחה אויף ניקור, ווייל דער רב המכשיר פארשטייט נישט צו ניקור, און די תמימות'דיגע אידען וואס צאלען פיהל געלט

וויכטיג פאר יעדען

ג

פאר גלאט כשר פלייש זענען שטונגענד איבעראשט געווארען אז אויף ניקור איז לגמרי קיין השגחה נישטא, ווייל דער רב פארשטייט נישט, און דער מנקר וואס ווייס דאס טוט וואס ער וויל אהנע שרעק, נישט ווי אמאל אין די היימישע פלעצער (אין סאטמאר צום ביישפיל) ווי דער קצב האט נישט געקענט עפענען דער בוטשער נאר דעם משגיח, און מיט הינדערט אויגען האט מען נאכגעקוקט דעם מנקר אויב ער טיט זיין ארבעט בנאמנות, ווי איינער האט מיר געזאגט דאזאז אין וועלכן שטאט איז דאס מעגליך געווען צו טרעפען אז דער קצב זאל זיין באגלייבט אויף זיין ארבעט אהנע משגיח?..

ד) עס זענען דא בוטשערס (מנקרים) וואס האבען געלערנט זייער פאך פון ספרים בלויז, וואס דאס איז דאך א פארברעך ווייל דער רמ"א שרייבט אז די הלכות פון ניקור קען מען נישט אראפשרייבען, דאס מוז געלערנט ווערן פון א מומחה וואס האט דאס מקובל דור אחר דור.

פרק ב.

לא יאומן כי יסופר ויפיל עגמני"פ און צער די גאנצע פרשה האט מיר געברענגט ביז איך האב באשלאסען מקיים צו זיין די מאמור חז"ל דאגה בלב איש ישחנה, און איך שטעל פאר מיינע רייד אין צוויי טייל די ערשטע טייל צו פארענטפערן שאלות מיט קושיות וואס מען האט מיר געפרעגט, און די צווייטע טייל פארשידענע קושיות וואס איך האב אויך נישט געפינען קין תירוץ און איך פארלאנג פון יעדן איד (כפרט די וואס עסען בהמה פלייש) מיר צו זאגען דעם ריכטיגען תירוץ (אבער בתנאי) — דער תירוץ זאל זיין תורה'דיג און פארשטענדליך, נישט תירוצים וואס פארשטארקען נאך מער די קושיות, ווי צום ביישפיל "מען האט באשלאסען" "עס איז געווען א אסיפה" דער ארץ ישראל'דיגער רעדט נארישקייטען, אדער "דער מנהג (צו עסען) ברעכט דעם דין": אינדערהיים איז אויך אזוי געווען כו'.

וויכטיג פאר יעדען

פרק ג.

(א) שאלה: וויאזוי פארפירט איר וועגן חלב אפשר איז אייער מנהג נאר לויט מנהג ארץ ישראל אבער נישט אין חוץ לארץ?

תשובה: ערשטענס מ'זי איך באמערקען אז איך האב נישט געלערנט ניקור אין ארץ ישראל נאך אין חוץ לארץ דאס מיינט אין פולין, און איך האב זיך אינטערסירט ביי א מנקר וואס האט געלערנט אין אונגארין און ער האלט אויך די זעלבע, און איך בין אויך עדות אז דעם זעלבן ניקור וואס איך טוה היינט אין ארץ ישראל האב איך געלערנט דאמאלס, און דאס זעלבע האבען עדות געזאגט היינט צו טאג נאך צוויי מנקרים ת"ח יראי ה' באמת אז זיי האבען מנקר געווען פלייש פאר ארץ ישראל דעם זעלבן וועג ווי זיי האבען געלערנט אין חוץ לארץ.

צווייטענס איז בלויז געוויסע חלקים שייך צו זאגען חילוקי מנהגים, אבער איך האב געטראפען חלב אויף פלעצער ווי עס ווערט נישט דערמאנט אפילו אין אונגארישע פוסקים אזוי ווי "בעת פנחס" אז עס איז דא ביי דעם א חילוק אין מנהג, און אונגארישע רבנים (וואס האבען נישט לע"ע קיין השגחה אויף בוטשערס) האבען מיר גערעכט געגעבן אהן קיין שום ספק. דריטענס נעמט גיס אריין אין קאפ א וויכטיגען כלל, די בהמות אמאל זענען געווען סאך כחושים (מאגערער) ווי היינט, דעריבער איז געווען געוויסע חלב וואס עס איז רוב מאל נישט שייך געווען מנקר צו זיין, אזוי אז עס האט געקענט פאסירען אז דער וואס האט זיך געלערנט פון א פריערדיגען מנקר האט נישט מקבל געווען דעם חלק ניקור.

(ב) שאלה: אייב איך וויל זיך פינקטלעך אינטערסירען דעם אייראפעישען ניקור ביי וועמן זאל איך פרעגן?

תשובה: לדעתי, די אלע וואס זענען יעצט מנקר איז שווער צו פרעגן ווייל זיי זענען געצווינגען צו זאגען אז דער סדר הניקור איז געווען אמאל אזוי ווי ער טיט זיי טוען יעצט, ווייל אין אדם משים עצמו רשע צו זאגען אז אמאל איז געווען אנדערש ווי היינט, אבער די אמאליגע מנקרים און האבען אין אמעריקע נאכנישט מנקר געווען וואס האבען א פארלעסליכע קבלה פון דערהיים און זענען ת"ח ויראי ה' וואס שפירען דעם אחריות פון כשרות, די קען מען פרעגן, אבער נאר די וואס וועלען נישט פארלייקענען דאס אמת צוליב א פחד פון די

וויכטיג פאר יעדען

ה

פארשידענע קצבים א.ד.ג. אדער צוליב קורבת משפחה פון
מנקרים, שוחטים, בוטשערס, רבנים, ועוד.

(ג) שאלה: האט איר געטראפען חלב שעל הכרס וואס די
בני רייניס האבען זיך געפירט לקולא, און וויאזוי האט מען זיך
געפירט אין אונגארן ביי דעם?

תשובה: איך האב ליידער געטראפען דעם חלב ביי
אסאך בוטשערס, (נישט ביי אלע) און די אונגארישע מנקרים
זאגען עדות אז מען פלעגט דאס מנקר זיין אין דער אלטער
היים.

(ד) שאלה: אפשר איז דאס פלייש וואס איר האט
אנגעטראפען נאך געווען פארן ניקור?

תשובה: מיין מנהג איז געווען אין יעדן בוטשער איידער
איך האב גענומען דאס שטיקעל פלייש אין האנט האב איך
געפרעגט דעם קצב אויב עס איז שוין כשר געמאכט און ער
האט געענטפערט יא. אויך האבען שוין די אלע פליישען
געהאט די כשרע פלאמבעס דערויף און געווען גרייט צו
פארקויפען.

(ה) שאלה: ווען איר האט דערציילט פאר די מכשירים און
זיי האבען אלעס ערנסט אויפגענומען, און לויט ווי עס זעהט
אויס האבען זיי געוואלט דאס ענין מברר זיין, פארוואס האבען
זיי נישט תיכף געלאזט מודיע זיין אז ווילאנג זיי זענען מברר די
שאלה זאל מען נישט קויפען אדער עסען קיין בהמה פלייש,
נישט עסען א טאג-צוויי איז אודאי דבר שרוב הציבור יכולין
לעמוד בה, דער אחריות איז דאך א געוואלדיגע?

תשובה: איך קען אייך זאגען די תשובות וואס איך האב
ערהאלטען, מער ווייס איך נישט, איינער האט געזאגט אז ער
גייט צוזאמרופען די רבנים, פון דאמאלטס איז אדארך א שטיק
צייט און עס איז, גאר נישט געמאכט געווארען.

איינער האט געזאגט אז ער האט געבעטן א צווייטען רב
צוזאמרופען די רבנים מיט דעם האט ער געניג געטוהן.

איינער האט בשעת מעשה ביים בוטשער אין געשעפט (ווען
איך האב געטענה'ט אז דאס שטיקעל פלייש איז נישט

געהעריג מנוקר) געריפען דעם מנקר און יענער האט
זעלבסטפארשטענדליך מעיד געווען אויף זיין שטיקעל ארבעט
אז אזוי האט מען שטענדיג מנקר געווען עד להחת"ס זצ"ל, און
דער רב איז געווען צופרידען, (ועי' בש"ס קידושין ע' ע"ב
תלמיד שמורה הלכה אם קדם שבא מעשה לידו אמרה,
שומעין לו, ואם לאו אין שומעין לו).

וויכטיג פאר יעדען

אינער האט געזאגט רב מלאכי! איר וועט מצליח זיין איר דארפט נאר ווייטער טוהן! אבער עס איז נישט אריינגעטרעטן קיין שום השתנות די איכריגע האבן גענפערט עהנליך צי די אויבענדערמאנטע תירוצים.

אינער האט מחזק געווען און געגעבען עצות ווי אזוי איך זאל ווייטער אנגיין מיט די ארבעט אין ער וועט צוהעלפען.

(ו) שאלה: ווער זאגט אז ניקור מייז האבען השגחה.

תשובה: אלע פלעצער אינדערהיים פלעגט דער ניקור זיין מיט שטרענגע השגחה, צוויטענס עס איז ידוע מפי ספרים וספרים אז א קצב איז נישט באגלייבט אויף זיך בדבר שיש בו טורח, און פאר אמעריקע האב איך נישט געוויסט אזא מין זאך אז מען איז מנקר פלייש אהנע השגחה.

וראה מש"כ בס' גבעת פנחס על הלכות ניקור מאת הרה"ג המ"פ בחיבוריו היקרים מוהר"ר פנחס זעליג הכהן שווארטץ זצ"ל שהי' ראש מנקר בק"ק קלויניאדיין יצ"ו נכד הגה"ק מרן בעל קול אריה זיעוכי"א. וז"ל וראיתי מהנכון להעתיק מקודם מ"ש הפרמ"ג באו"ח (בהנהגות הנשאל באו"ח סדר ב' אות א') ז"ל ובעוה"ר לע"ע אין לומדין דיני ניקור ומסור לכל, וראוי לכל מורה אם באפשר לו ללמוד אשרי טוב לו עכ"ל. והובא גם בדרכי תשובה (סי' ס"ד סקמ"ד) והוסיף מ"ש ביש"ש (פ"ק דחולין סי' ב') שכתב שאין לבעל נפש לסמוך על שום מנקר אלא אם מכיר שהוא ירא אלקים ובקי במלאכת הניקור עיי"ש, ובס' בית יצחק כתב תוכחת מוסר על הרבנים שמשכו ידיהם מן המנקרים בשר ליתן השגחה עליהם וסומכים על המנקרים שלמדו איש מפי איש ולפעמים גם רבו לא שנה ואם כן תלמידו מנין לידע וגם בחלק הפנימי הכל ממשמשין בו נשים ועבדים וקטנים ובפרט שוחטי זמנינו שלומדים דיני שחיטות ובדיקות מחדש ולקחו קבלה מהרב וענין ניקור לא ראו ולא ידעו כלום ועב"ז לאחר שנתמנו לשוי"ב עושים א"ע למנקרים והעולם סומכים עליהם ואין מי שישגיח עליהם והכל הוא מפני שגם הרבנים בעלי הוראה אינם בקיאים בטוב ענין זה, ע"כ צריך הרב ללמוד בעצמו מקודם בטוב סדר הניקור דחלק הפנים ואח"כ ישאל להשו"ב ולהורות להם הדרך אשר ילכו בו שלא יכשול ח"ו ולא יצא מתח"י דבר שאינו מתקן ע"ש, ובשו"ע יו"ד (סי' ס"ד סעיף כ"א) ז"ל טבח שדרכו לנקר בשר ונמצא אחריו חוט או קרום מלמדין אותו ומזהירין אותו שלא יזלול באיסורין אבל אם נמצא אחריו חלב אם הוא כשעורה מעבירין אותו ואם נמצא אחריו כזית אפילו

בהרבה מקומות מכין אותו מכות מרדות ומעבירין אותו עכ"ל, ובררכ"ת שם הביא בשם הפסקות של של הגאון מהר"י סוראזינא כה"ץ הנרפס בסוף תשו' הרא"ש בפסוק הא' שמשבח המנהג דק"ק קראקא שהקצבים והמנקרים אינם הדיוטים מע"ה שאין בידיהם רק מצות אנשים מלומדים ולא יותר כמו שאר מקומות אלא שכל הקצבים ומנקרי בשר הם רבנים חכמים יודעים ספר במלחמתה של תורה, וכי' שכן הוא המנהג עוד בכל ארץ אשכנ"ז ביאמ"ה פוליןא"ה ורוסיא לבלתי למנות קצבים כי אם בעלי תורה ויראה הנ' וגם מנקרי האחוריים צריכים שיהיו יודעי ספר בקיאים ומומחים בדיני החלבים בהניקור ע"ש. ועי' בכרתי (סוף סי' ס"ה) שכתב ג"כ דבזה"י יש להחמיר יותר שלא לסמוך על חזקות כשרות המנקר כיון דעכשיו בזה"י רבו החומרות וכבר עליו הטורח ועל הרוב אינם בני תורה וכו' ואי לסמוך בניקור כ"א על בקי ירא ה' מרבים וכי' ח"ל: שמיום עמדי על דעתי שלמדתי הלכות ניקור להיות בקי בהן ובשמותיהן לא סמכתי על מנקר כי אם מה שהייתי מנקר בעצמי ויגיע כפי אכלתי עי"ש. [ועי' מ"ש בפתיחה (אות ט"ז) בשם דרך פיקודיך].

הן אלה הדברים עוררוני ללמד ענין הזה על מכונו כי זה הרבה שנים שאני עוסק בעניני ניקור והייתי בהרבה עיירות גדולות וקטנות וראיתי בעוה"ר שיש הרבה מכשולים גדולים ועוררתי עליהם וכולם נתנו לי טובת עין, ואם שיש עיירות שעומדין משגיחים על הנקור אכן גם הם לא ידעו ולא יבינו מה להשגיח כי כל השגחתם על ענינים אחרים ולא על העיקר ותשלומין מקבלים מהקצבים, וממילא אפילו אם רואה איזה ענין קלות אצלו מוכרח להיות עומד ושותק כי בוקי סרוקי תלוי בו, ע"פ מהיותר טוב שיתנו תשלומים מקופת הקהל ויאסרו על המשגיח לקבל אפילו מתנה קטנה מהקצבים וממילא הוא יעמוד עליהם בראשם וכל דבריו יהי' נשמעין.

והנה בשו"ע יו"ד (סי' ס"ה סעיף ח') ואין ללמד סדר הניקור רק במראית עין מן המומחה הבקי בניקור עכ"ל וכבר הביאו הראשונים ואחרונים זה בכה וזה בכה סדר הניקור, והעיקר הוא כן נחלו לנו אבותינו איש מפי איש סדר הניקור ובעוה"ר עיני ראו שיש מכשולים גדולים כי נשכח הענין לגמרי, ע"כ אמרתי לזכות את הרבים ואפרש מעשה מלאכת סדר הניקור של כל חתיכה וחתיכה מחלק הפנים עם ציורים, וכו' עכ"ל עי"ש.

וויכטיג פאר יעדען

(ז) שאלה: קען א רב אדער דיין, אדער סתם למדן מעיין זיין אין ספרים אין מברר זיין הלכות וואס זענען פארבינדען מיט ניקור?

תשובה: דער דאזיגער שאלה איז א שאלת חכם, יעדער וואס איז בקי ומומחה בה' ומלאכת ניקור ווייסט אז צו קענען זאגען א מיינונג אין ניקור פאדערט זיך צוויי תנאים, א' דורכצולערנען הלכות ניקור על בורי'. ב' מקבל צו זיין פין א מנקר מומחה דעם פראקטיק דאס מיינט לערנען זיך אויף א בהמה, און צו פארשטיין אלעס על בורי' פארלאנגט זיך וואכען און חדשים. און אהן די צוויי תנאים פארשטייט מען גארנישט און מען טאר בכלל נישט זאגען מיינונגען איבער דער זאך.

(ח) שאלה: אויסער ניקור זענט איר צופרידען פין אלע אנדערע פראבלעמען וואס זענען שייך ביי בהמה פלייש דהיינו די שחיטה, בדיקה, מליחה, א.ד.ג.?

תשובה: דער אמת געזאגט זענען דא פיהלע פראבלעמען ביי בהמות דאס פלייש זאל זיין כשר ביזן ניקור אויך, דאס מיינט קודם ביי די שחיטה, דער חלף איז גרעסער און שווערער צו שטעלן ווי ביי עופות, די בדיקת פנים און בדיקת חוץ פין די ריאה, א. א. וו. נאר ווי שוין דערמאנט איך האב זיך נישט אינטערגענימען די אויפגאבע פין קאנטראלירען די פליישען, בלויז די פרשה פין חלב וואס איז עפ"י סיבה צוגעקומען האב אין געהאלטען פאר א רמז מן השמים אז מען דארף טוהן דערין.

(ט) שאלה: אויב איינער האט געקויפט פלייש מיט א פארלעסליכען הכשר מיינענדיג אז אלעס איז תחת השגחת הרב מרישא ועד גמירא נאכדעם האט ער זיך דערוויסט אז דער רב פארשטייט נישט צום ניקור, וואס דאס מיינט אז דאס טיט דער בוטשער על דעת עצמו, און דעריבער וויל ער דאס צוריקגעבן, איז ער בארעכטיגט צו דעם אדער נישט?

תשובה: פרעגט א מורה הוראה.

(י) שאלה: היתכן איר באנוצט זיך מיט א שארפען לשון אז צוליב דעם וואס מען עסט אהנע געהעריגע ניקור ברענגט דאס צרות און קרענק רח"ל?

תשובה: מיר זאגען דאס נישט פין זיך נאר די חז"ל און די ספה"ק רעדן איבער דעם באריכות אז מאכלות אסורות

וויכטיג פאר יעדען

ברענגט די ערגסטע צרות אויף דער וועלט און יענע וועלט, די צרה פין שטארבין איז דאך אויך נגזר געווארען אויף אדם הראשון מיט אלע שפעטערדיגע דורות צוליב עסען וואס השי"ת האט פארבאטען און די חז"ל שרייבען עירובין ק: אז צוליב דעם האט חוה באקומען (10) קללות עד סוף כל דורות. אבער עס איז דאך כדאי להדגיש אז עס איז שוין געווען פיל מאל באשריבען אין פארשידענע פלעצער דורך גרויסע דאקטוירים און פראפעסארען אז בהמה פלייש ברענגט אויף מענטשען ערנסטע קראנקהייטען, הארץ קראנקהייט — קישקע קראנקהייט — קענסער ל"ע — עלערגי (elergy) און אויך פארקאלבונג ל"ע השם ישמרנו, און אידען אינדער היים האבען זיך נישט ערלויבט אזוי פיל בהמה פלייש און דאך זענען זיי געווען געזונט, שטארק, און געלעבט גליקלעך.

פרק ד.

יעצט וועל איך זיך ערלויבען צו שטעלען עטליכע פראגען וועלכע זענען מיר קשה געווארען זייענדיג אין אמעריקע.

א. איך האב ב"ה געטראפען אין אמעריקע אידען שומר תורה ומצות בכל פרטיה, אידען מדקדקין בקלה כבחמורה, מסירות נפש אידען וכו' וויאזוי איז דאס מעגליך אז די שענסטע און בעסטע בוטשערס זאלען נישט האבען א השגחה אויף ניקור?.

ווי אזוי געט מען איבער נאמנות פאר א פראסטען קצב אדער מנקר וואס קען טיילמאל נישט קיין צורת אמת. אפשר איז א חיוב צו מדגיש זיין אז דער בוטשער אויסער די ניקור איז תחת השגחת רב פלוני?.

ב. די חז"ל זאגען (יבמות ע"ז. קידושין ע': בכורות ל"ח: ובבב"ד רמ"ג סעי' ל"ז) א תלמיד חכם וואס זאגט נאך א הלכה בשם זיין רבי'ן אויב ער זאגט דאס צוליב א מעשה וואס האט פאסירט איז ער נישט באגלייבט, דאס מיינט צו זאגען אז אויב א מנקר זאגט אז ער איז א תלמיד פין א גרויסען רבין אין אזוי האט ער מקבל געווען און דאס זאגט ער אין א צייט ווען ער אליין פירט זיך אזוי און ער מיז אזוי זאגען איז ער נישט באגלייבט.

ג. עס איז מעגליך אז ביי געוויסע מקומות האט מען אפשר מקיל געווען אין געוויסע חלקים ווייל עס האט אויסגעפעלט פעטען (כידוע אז אינדערהיים האט מען נישט געהאט קיין אויל און מען האט גענוצט בלויז פעטען ביי פליישיגע סעודות)

וויכטיג פאר יעדען

י

אבער היינט וואס עס איז דא ב"ה בשפע פין אלעס פארוואס זאל מען נישט חושש זיין לדעת המחמירין פינקט ווי ביי מצות און אתרוגים, און אנדערע זאכען?.

ד. אפילו די וואס טענה'ן אז זיי פירען זיך אין בוטשער לויטן "אונגערישען ניקור" לשטתם מיט וואס פארא רעכט מאכט מען א שווייג דערפין, היתכן? עס דרייען זיך ארום אין אמעריקע פולישע, רוסישע, ליטווישע, סלאווישע, דייטשע, ארץ ישראל דיגע אידען און מען לאזט יעדן עסען פין אונגערישען ניקור וואס ביי די אנדערע פלעצער האט מען דאס געהאלטען פאר א איסור דאורייתא ממש?? (ועיי' תוס' פסחים ד. ד"ה שתי פרות).

היתכן א איד פין ארץ ישראל וואס איין וואך פריער אויב ער האט אויסגעזאלצען זיין פלייש מיט דעם חלב מוז ער אלעס אוועק ווארפען (בדליכא שישים) און אט קומט ער אויף אמעריקע באקומט ער דאס צו עסען? די הלכה איז דאך אז אויב א מענטש פארט פין איין פלאץ צום צווייטען בלויז אויף א קורצע וויילע מיז ער זיך פירען מיט אלע חומרות ווי דעם פלאץ פון ווי ער קומט, (עיי' או"ח סי' תס"ח) און אפילו דער ארץ ישראל איד, אדער פוילישער רוסישער, גאליציאנער וואס וואוינט בקביעות אין אמעריקע ווער האט אים געגעבן א רעכט זיך צו פירען מנהג אונגארן? אמעריקע איז פארט נישט אונגארן!!

ה. וויאזוי קענען ת"ח מיט דיינים ורבנים וואס האבען נישט געלערנט ניקור (בפרט בפועל) זיך מפלפל זיין און זאגען מיינונגען אין די צייט וואס יעדער מנקר ווייסט אז אהנע יגיעה אין הלכות ניקור מיט פראקטישע אנווייזונגען פין א מנקר פארשטייט מען גארנשט?
ווי אזוי קען א רב געבען א השגחה אויף ניקור נישט וויסנדיג די הלכה?.

ו. פארוואס זאל מען נישט מודיע זיין פאר יעדן אז ניקור האט נישט קיין השגחה כדי דער חסיד (וואס איז בורח מצ"ט שערי איסור) זאל האבען א ברירה מחמיר צו זיין בלויז צו עסען עופות (טשיקען)? אדער די חלקים וואס דארפען נישט קיין ניקור און זענען אויסגעזאלצען סעפעראט פאר זיך?.

ז. פארוואס אינדערהיים אין מיטעל אייראפיע האט מען זיך נישט פארלאזט אויף א מנקר נאר מיט א משגיח איבער אים, און דא איז דער מנקר וואס איז געווענליך דער בוטשטשער

אליינס באגלייבט וכי אכשור דרא, זענען די אמאליגע אידען געווען ווייניגער באגלייבט ווי היינט?

ח. לויט מיין אינפארמאציע האב איך זיך דערווייט אז ביי געוויסע טיילען האט מען אינדערהיים מער מחמיר געווען ווי אין ארץ ישראל... צום ביישפיל.. מען פלעגט אינגאנצען אוועק ווארפען דאס ריטע פלייש [יותרת הכבד], טייל בוטשערס יראי השם טוען דאס אויך היינט, און וויאזוי געט מען דאס דאהי צוזאם מיטן חלב צו עסען פאר יעדן איד יהיה מי שיהיה כאטש אינדערהיים ביי זיי האט מען גאר שטארק מחמיר געווען ביי דעם און דאס זעלבע ביישפיל איז שייך ביי נאך אנדערע חלבים.

ט. עס זענען דא היינט צו טאג לויט ווי איך ווייס צענדליגע בוטש'ער סטאר'ס איבער גאנץ אמעריקע וואס האבען נישט קיין שום השגחה אויף זייער בוטשער סטאר, זייער פארלעסליכקייט איז בלויז ווייל זיי פארקויפען געוויסע פליישען פין א גרויסע פירמא וואס האט א השגחה אויף די שחיטה פין באוויסטע רבנים, און דער בוטשער זאגט פאר יעדן אז זיין פלייש איז פין יענע פירמא וואס האט א פארלעסליכע הכשר, און אויף דעם סמך קויפט דאס יעדער, קיינער און ממש קיינער וויסט נישט אז ער מיז זיך נאך פארלאזען אויפן ניקור און כשר מאכען פונעם בוטש'ער, וואס איז ביי אים נישט באגלייבט אויף דעם (אבער אויפן פלייש גלייבט ער איהם ווייל ער ווייזט איהם דעם בלומבער.)?

נאכמער טייל פין די סארט בוטשער'ס וויסען אליינס נישט וואס דאס באדייט ניקור צוליב עם הארצות (ליידער האב איך זיך איבערצייגט אז עס זענען דא גרויסע לומדים וואס זענען זיך טועה און מיינען אז היינט איז נישטא קיין ניקור נאר ביי חלק אחוריים), און מיינענדיג אז בלומבירט'עס פלייש איז שוין גרייט צו עסען פארקויפען זיין פלייש יאר נאך יאר אהנע ניקור, דער קויפער און פארקויפער נאר'ן זיך, ווי אזוי מעג מען דאס דערלאזען, וויאזוי איז בטל געווארען דער חזקה לחבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן? (עי' באריכות לקמן פרק ו. או' ז').

י. פארוואס פאסירט אז ווען עמעצער איז מעורר אין פרט פין מאכלות אסורות וואס דאס איז מדברים העומדים ברומו של עולם נעמט מען דאס נישט גענוג ערנסט און מען פארלאזט זיך אויף סתם סברות צנומות ושדופות קדים נישט ווי דער מנהג פין חסידים הראשונים לברוח מציט שיערי היתר

וויכטיג פאר יעדען

כדי מען זאל ח"ו נישט אנרירען א איסור, כ"ש ווען דער איסור איז בכח צו פארשטאפען דעם מח און הארץ און אפהאקען די נשמה פין איר הייליגען שורש?.

קומט אויס: אז א 100 פערצענטיגער מנקר איז דא ממש געציילטע אין גאנצען שטאט, בעסער געזאגט "מדינה" דאס מיינט: ער זאל האבען דורכגעלערנט הלכות ניקור פין שלחן ערוך, מיט די אחרונים וואס שרייבען אויספירליך אלע איינצעלדייטען פון פראקטיק, און צוגעקיקט (שימוש) ביי א צווייטען וואס האט א קבלה אדער אנדערע באווייז אז ער איז א מנקר מומחה, און ער אליין זאל אויך האבען א רשות פון א מומחה אדער א רב וואס קען ניקור, און זאל דאס קענען איבער ווייזען פאר אנדערע דורך פארלאנג.

אין אפילו די געציילטע יראי ה' וואס פארמאגען אן זיך די אלע מעלות, כמעט האט קיינער נישט קיין געשריבענע איבערווייז אז ער קען דעם פאך, און אזוי ווי די רבנים קענען נישט "ניקור" אויף וועמען פארלאזט מען זיך, מעג מען איבערגעבן דאס סמכות פין ניקור חלב פאר מענטשען וואס מען האט נישט קיין באווייז אויף גאנצע 100 פערצענט וואס זיי קענען.

אויפן בעסטען אופן אפילו, איז אבער נישטא קיין שום השגחה איבערן מנקר זעלבסט, דערצו וואס עפ"י רוב איז דער מנקר דער בעל הבית פון יאטקע (בוטשער).

ליידער האט דאס אומנות "ניקור" באקומען א פנים ווי "שניידער", און "שוטטער" ווערק מען לערנט זיך אויס דאס פאך צוקיקענדיג, און נאכדען נעמט מען אויף א פאסטען אהנדעם וואס מען זאל זיך האבען פארדערט, אדער מען זאל לפחות זיין איבערצייגט אויב ער איז גענוג ירא שמים אהנצונעמען א אחריות פולע פאסטען, אזוי ווי "ניקור" אינדערצייט וואס "ניקור חלב" פארלאנגט צו זיך היינט צו טאג פיל מער ירא שמים ווי אמאל צוליב דעם וואס די רבנים און ש"ס קענער מיט אנדערע מו"צ פון היינט פארשטייען נישט דערצו "כי הוא זה".

ווי באריכות בספר טיול בפרדס ערך שחיטה בענין ניקור חלק הפנים.

וויכטיג פאר יעדען

בהמה פלייש
פרק ה.

ביים ענדיגען מיין אראפרעדען זיך פין הארץ ווייל איך אויך אראפשרייבען מיין מיינונג וועגן עסען בהמה פלייש פאר איינעם וואס איז א מדקדק במצות.

לדעתי ולדעת גדולי הצדיקים דארף מען זיך מונע זיין פין דעם ווי ווייט מעגליך וועגן די ווייטער — דערמאנטע טעמים: ביז דאס שטיקעל פלייש ליגט אויפן טעלער מיז עס אסאך שווערע הלכה שאלות דורכגיין און אסאך סייעתא דשמיא מיט זכות אבות מיז זיין אז עס זאל זיין כשר.

(איך ברענג נאר ארויס די טעמים פארוואס בהמה איז שווערער ווי עופות)

(א) דער חלף איז פיהל גרעסער און פיהל שווערער צו מאכען גלאט ווי ביי עופות.

(ב) עס איז דא דיעות אז שחיטת עוף איז נישט מן התורה (עי' כנה"ג סי' כ"ט, וב"ח ופמ"ג ריש ה' שחיטה), וואס דאס איז א גרויסע נפ"מ ביי שהייה, דריסה, חלדה, הגרמה, עיקור.

(בי) דער בהמה זאל זיך נישט רירען ביי די שחיטה.

(ג) שמוציגע העלזער ביי די שחיטה.

(ד) בודק זיין א לאנגען חלף געהעריג.

(ה) בודק זיין דעם לינג (בדיקת הריאה).

(ו) מנקר זיין חלב.

(ז) פארבלעמען ביי די בית הכוסות.

(ח) די גאונים און צדיקים שרייבן אז דאס וואס מיר האבען בקבלה "רוב בהמות כשרות" איז שוין בטל געווארען (כ"כ בשו"ת התעוררות תשובה ח"א סי' ק"ז וכ"כ בבני יששכר חודש אדר דף צ"ט ע"ב).

(ט) דער האריז"ל זאגט אז ביי עסענווארג זאל מען מחמיר זיין אפילו אויב רוב הפוסקים האלטען מותר אויב עס איז דא איין פוסק וואס האלט אסור (סידור האריז"ל דמהר"ש מובא בישועות חכמה עמ" ס"ד, וכעין זה בצוואת השל"ה לבניו).
(י) דער פלא יועץ שרייבט (אות טרף): אז ער האט גרויס הנאה פין דעם וואס חסידים און אנשי מעשה זענען מדקדק נישט צו עסען בהמה פלייש ווייל עס איז זייער שווער מען זאל טרעפן עס זאל זיין כשר לכוע.

(יא) דער ש"ע האריז"ל שרייבט: אז אויב מען וועט געווארענט זיין נישט צו עסען א גאנצע וואך בהמה פלייש וועט מען ניצול ווערן אפילו פין א עבירה בשוגג.

וויכטיג פאר יעדען

דער מהר"ם שיי"ק זצ"ל האט קיינמאל נישט געגעסן קיין בהמה פלייש (מנהגי מהר"ם שיק).

י"ב) דער בעל הקנה שרייבט אין זיין ספר טעמי המדות (מובא בקסת סופר סי' ב' סק"ד) אז רוחות קדושות נושבת בעוף.

י"ג) די דאקטורים און פראפעסארען באהויפטען אז בהמה פלייש ברענגט ל"ע ערנסטע קראנקהייטען, קישקע קראנקהייט — קענסער ל"ע — עלערגיז (elergy) און פארקאלכונג ל"ע חלל.

י"ד) ביי בהמה איז דא בדיקת פנים ובדיקת חוץ אויף סרכות, און נאך אנדערע זאכען. איך קען אידען חסידים ואנשי מעשה וואס וועלן זיך נישט צורירען צו בהמה פלייש בעד כל חללי עלמא, אין ארץ ישראל און אויך אין חוץ לארץ.

פרק ו

מיר גיבען דא א קורצן איבערבליק איבער די פראבלעמן און אירע פאלגען (תוצאות)

פראבלעם: א. די רבנים וגאונים און גרעסטע פוסקים ומשיבים פון היינטיגען דור (אויסער איינס אדער צוויי) קענען בכלל נישט דעם פראקטיק פון ניקור אזוי ווי איך האב זיך איבערצייגט זייענדיג ביי זיי פערזענליך, דאס איז אויך כולל די רבנים המכשירים, און סתם משגיחים. תוצאה: (רעזולטאטן).

1) אויב עס מאכט זיך א מבוכה (ספק) אין א געוויסע פרט פון ניקור אויב מען איז מחויב, אדער עס איז בלויז א מנהג וואס ווענדט זיך אין א געוויסע מקום איז נישטא ווער עס זאל קענען מכריע זיין.

2) די רבנים קענען נישט נאכקוקען (לכקר) די געשעפטען ווי זיי זעלבסט געבן השגחה צו זעהן אויב מען טיט וואס מען דארף, במילא קען דער מנקה טוהן וואס ער וויל, ווען ער וויל, וויאזוי ער וויל.

3) אויב איינר האט א באקלאג אויף ניקור אז עס איז נישט ווי עס דארף זיין, האט ער נישט צו וועמען זיך צו ווענדען, ווייל דער רב אליינס פארלאזט זיך אויפן מנקה.

4) צוליב דעם וואס די מנקרים פארהעקן זיך נישט איז נישטא קיין פארזיכערונג אויף די יראת שמים פון די מנקרים, ווייל געווענליך געט מען נישט קיין קבלה אויף שחיטה און ספרות נאר אויב מען איז איבער צייגט אין זייער עדהליכקייט

וויכטיג פאר יעדען

אויך, דינט דאס במילא אלס גדר אז די שוחטים און סופרים זאלן זיך יראי השם אויך, אבער ביי ניקור ווי עס איז נישטא קיין פארהער איז דער פאזיציע פריי פאר יעדן.

(5) אפילו זיי זאלען שטעלן עקסטער משגיחים אכטינג צו געבן אויף די ניקור קענען זיי נישט האבען קאנטראל איבער די משגיחים אויב זיי טוען זייער ארבעט באמונה.

(6) זעה ווייטער אויב ב' נומער 3).

(7) יעדער איז בארעכטיגט צו זאגען וועלכע חלקים זענען תלוי במנהג, און ווי מען האט נישט מקפיד גווען אויף דעם מנהג — וזי יאמר לו מה תעשה.

(8) גרויסע מכשולות פאסירען זעה ווייטער אויב 1, נומער 2).

פראבלעם: ב'.

די מנקרים האבען נישט קיין געהעריגען איבערווייז איבער זייער קענטעניסען (קבלה).

תוצאה:

(1) מען איז געצווינגען צו נעמן א מנקר אהנע כתב קבלה וואס דורכדעם איז שווער פאר א מדקדק נאכקאנטראלירען אויב דער מנקר איז פארלעסליך.

(2) עס איז נישטא קיין גאראנטי (פארזיכערונג) איבער דעם קענטעניס און יראת שמים פון מנקר.

(3) אפילו דער וואס האט זיך נישט אויסגעלערנט דעם פאך ווי מען דארף קען גרינג צוקימען צו דעם פאסטען, ווייל מען פארהערט אים נישט פאר דעם.

פראבלעם: ג'.

עס איז נישטא קיין השגחה איבער ניקור

תוצאה:

(1) יעדער קען טוהן וואס ער וויל, און עס איז נאך ערגער אין א געוויסען זין ווי שחיטה, און מליחה, ווייל דארט אויב דער רב אדער סתם תלמיד חכם כאפט זיך אריין קען ער אנזעהן אויב עס איז עפעס נישט כשורה, אבער ביי ניקור פארשטייט מען גארנישט וואס מען זעהט, אפילו מען לערנט די הלכות גיט פין אינעווייניג אין שלחן ערוך, אזוי ווי איך האב אליין בייגעוויינט ביי גרויסע רבנים.

(2) ביי יעדע עסענווארג וואס ווערט פארקויפט היינט צו טאג פארלאנגט זיך, און דער עולם פארלאנגט א פארלעסליכע השגחה, אפילו פרודקטען וואס זייער חשש איסור איז אינטער

וויכטיג פאר יעדען

אגרויסע פראגע צייכען, און אפילו יא איז עס א חשש רחוק פין תערובות איסור, פינדעסטוועגן האלטען זיך אפ די מדקדקים פין ניצען אהנע השגחה, כל שכל ווען עס האנדעלט זיך פין חלב, וואס די חלקים וואס זענען אסור על פי התורה זענען ערגער פין נבילות וטריפות און אפילו חזיר, ווייל עס איז א חיוב כרת און אפילו די טיילען וואס זענען בליז מדרבנן זענען אבער איסורים בעין, אודאי און אודאי אז עס פארלאנגט זיך א הינדערט און אפילו טויזענט פראצענטיגע השגחה, אהן שום צוויפעל.

3) מענטשן איינקויפער ווערן אפגענאכט, און באגול'ט ווייל זיי קויפען דאס פלייש מיטן פארזיכערונג אז אלע הלכה שאלות זענען אינטער שטרענגע השגחה, אזוי ווי יעדע פלייש באנק (געשעפט) אין אפגעסטעמפלט "כשר למהדרין תחת השגחת רב פלוני".

4) א געשעפט וואס די ניקור האט נישט קיין השגחה ווערט אפגעזיגעלט כשר "למהדרין", וויאזוי מעג דאס זיין.

5) אויב דער געשעפט וואלט מפרסם געווען "אין די געשעפט איז נישטא קיין השגחה אויף ניקור" וואלטן אסאך זיך אפגעהאלטן פין עסען בהמה פלייש, ויאזוי מעג מען גונב דעת זיין, דאס איז זיכער נישט קיין תירוץ אז דער סטעמפל "השגחה" מיינט נישט ניקור, ווייל פשוטע אידען ווייסען נישט וואס ניקור מיינט, און זיי קויפען זייער פלייש מיטן ציטרוי צום רב המכשיר אז אלע טיילען ווי עס קען זיין שאלות איז אינטער דעם קאנטראל פון רב.

6) א מענטש איז נישט קיין מלאך און אויב ער פארגעסט

אמאל מנקר צו זיין דעם חלב אזוי ווי מען דארף עפי' הלכה וועט דאס קיינער נישט באמערקן נישט אין געשעפט און אודאי נישט אין שטיב, וואס דאס באדייט א זיכערער מכשול (שטרויכלונג).

פראבלעם: ד'.

דאס יונגע דור ווייסט נישט אז מען דארף מנקר זיין חלב אפילו היינט צו טאג וואס מען ניצט בליז די פאדערשטע טייל פין די בהמה.

תוצאה:

1) עס איז גורם אז מדקדקים וואס ווילן קאנטראלירען וואס זיי נעמען אריין אין שטיב ווייסען נישט אז מען דארף דאָס אויך נאכקוקען.

וויכטיג פאר יעדען

(2) מען געבט נישט די געלעגנהייט פאר מדקדקים זיי זאלן קענען מחמיר זיין אינגאנצען נישט צי ניצען די טיילען וואס דארפן ניקור, און די אנדערע טיילן אכטונג געבן עס זאל אויסגעזאלצען ווערן באזינדער.

(3) עס קען ליכט פאסירען אז איינער עפנט א געשעפט (בוטשער־יאטקע) און פארקויפט בהמה פלייש אומגעניקורט צוליב דעם וואס ער האט קיינמאל נישט געוויסט פין אזא זאך — דער איינקויפער וועט זיך אויך נישט נאכפרעגן, צוליב דעם זעלבן טעם.

פראבלעם: ה'.

אסאך מנקרים האבען אינגאנצען נישט געלערנט די הלכות פין שלחן ערוך אדער אנדערע אחרונים נאר פשוט צוגעקוקט וויאזוי אנדערע זענען מנקר, און טיט נאך דאס זעלבע.

תוצאה:

- (1) מען האט נישט קיין קלארקייט אינעם פאך.
- (2) געוויסע חלב ווענדט זיך אין מנהג און ער וועט נישט וויסען אז דעם אופן ניקור וואס ער האט געלערנט טאר ער נישט איבעראל טוהן דאס זעלבע.
- (3) מיט די צייט לעבט מען זיך איין אז דאס איז נישט קיין הלכה־דיגע פאך, נאר א ארבעט פין רייניגען דאס פלייש אזוי ווי מען ציהט אפ אנדערע כשר'ע פעטען, און דאס וועט גורם זין אז דאס איז נישט א זאך וואס מ'זיין נאר עס ווענדט זיך אין חשק פין בעה"ב.
- (4) זה אי' ו. נומער 1) 2).

פראבלעם: ו'.

עס איז דא חלקים וואס אין ארץ ישראל און פולין, רוסיא, ליטע, ועוד האט מען געהאלטען אלס איסור גמור מן התורה און א חיוב כרת, און אין אמעריקע הייבט מען נישט אהן דאס אראפצונעמן מיטן אויסרייד אז אין אונגארן האט מען מקיל געווען ביי דעם.

אינדערצייט וואס עפ"י הדין וואלט מען אין אמעריקע געדארפט אהנעמען אלע חומרות פין אלע פלעצער צוליב דעם וואס אמעריקע באשטייט פין צוזאמגעלאפענע פין די גאנצע וועלט (עפ"י תוס' פסחים י"ד ד"ה שתי).

תוצאה:

- (1) די וואס קומען פין פלעצער ווי מען האט שטארק מחמיר געווען אבות אבותיהם, און אפילו די כלים וואס מען האט

וויכטיג פאר יעדען

געקאכט דערין פלייש מיט דעם חלב האט מען נישט געניצט אהנע כשרין. ווי ארץ ישראל, פולין, רוסיא, ליטא, א.א.וו. עסען זיי דא דעם חלב ממש.

2) מענטשען וואס וואוינען אויסער אמעריקע, ווען זיי זענען צוגאסט און אמעריקע עסען רוהיג אלע פליישען כאטש זיי זענען נישט בארעכטיגט, בפרט די ארץ ישראל אידען ווי מען איז נאך היינט צו טאג שטארק מחמיר און אלע פרטים פון ניקור פאסירט אויב זיי עסען געוויסע טיילען פלייש אז זיי עסען חלב, וואס אין ארץ ישראל רירען זיי נישט צו, צוליב איסור כרת, און עס איז דארט אזוי אסור ווי חזיר, און נאך ערגער, און דא עסט מען דאס רוהיג, דאס האט קיין שום היתר נישט עפ"י הלכה (עי' ארי"ח סי' תס"ח ובנו"כ), און עס ליגט א פליכט אופן רב המכשיר צו פאדערן דעם בעה"ב אופצושרייבען אופן שילד (טאוועל) פון געשעפט אז דער ניקור איז נור לויט מנהג אונגארן. און דאס אליינס איז נאכנישט געניג ווייל נישט יעדער עמך איד פארשטייט וואס דאס מיינט, ער דארף אויך צורשרייבען אז נור פליטי ויוצאי אונגארן מעגן עסען לויט דעם ניקור וואס זיי האבען.

און יעדער איד דארף אויך אכטינג געבן נישט צו געבן בהמה פלייש פאר זיין אורח אויב ער שטאמט נישט פון אונגארן.

דיא רבנים המכשירים וואלטן געדארפט עקסטער מכריז ומודיע זיין דורך שריפטליכע מודעות אז אידען וואס שטאמען נישט פון אונגארן, אדער אויסלענדישע אידען וואס זענען צו גאסט אין אמעריקע זאלען נישט עסען בהמה פלייש ווילאנג זיי זענען נישט איבערצייגט אז ביי זייער היימלאנד איז מען נישט מער מנקה ווי דא אין אמעריקע.

אגב! איך מוז באמערקן אז פולישע, רוסישע, ארץ ישראל'דיגע אידען טארן נישט עסען בהמה פלייש אין אמעריקע די טיילען וואס דארפן ניקור, אדער די פלייש וואס זענען נישט אפגעטיילט געווארען ביים אויסזאלצען פון די וואס דארפן ניקור.

3) אפילו אין אונגארן איז געווען פלעצער וואס מען האט אוועקגעווארפען דאס רויט-פלייש (יותרת הכבד) צוליב דאס שווערקיט און הארבקייט פון מנקה זיין, און טייל בוטשערס נעמן דאס נישט אריין אין געשעפט צוליב דעם זעלבן טעם, אבער רוב פארקויפען דאס דוך פארלנג פון קונה אפילו פאר אינגערישע אידען.

4) היות דער אונגארישע ניקור איז נאר תורה שבעל פה, עס איז נישט באשריבען אין ערגעץ פארלאזט זיך יעדער אויף דעם וואס די מנקרים זאגען אפילו להקל אהנע דעם וואס די מנקרים ווייזן א כתב קבלה פין אונגערישע מנקרים פין דערהיים. און אזוי ארום איז יעדער מנקר בארעכטיגט צו טוהן לויט זיין פארשטאנד מיטן אייסרייד "אונגארישע ניקור" "פּוילישע ניקור" "ליטווישע ניקור" פראנצויזישע ניקור" "אמעריקאנער ניקור" א.א.וו.

פראבלעם: ז'.

שווערע צענדליגע יאטקעס (בוטשער סטארס) וואס זענען צווייעט איבער גאנץ אמעריקע ברענגען מיט זיך מיט גרויסע מכשולות צוליב דעם וואס די איינקויפער פארלאזען זיך נישט אויפן נאמנות פין בעה"ב וואס איז א קל שבקלים, נאר אויף די בלאמבע פין די פליישען, דהיינו דער קונד קומט איןגעשעפט און פארלאנגט די פלייש וואס האט השגחת פלוני ופלוני, דער סוחר ברענגט אים ארויס פלייש און ווייזט אים דעם פלאמבע מיט די השגחה זיגעל און דער מקח ווערט בשעה טובה ומוצלחת געשלאסן.

דער תמימות'דיגער קאסטומער ווייסט נישט אז דער השגחה סטעמפל טראגט נישט אויף זיך קיין אחריות אויף די ניקור וואס דער געשעפטס'מאן דארף טוהן, און אז דער השגחה מיינט בלויז שחיטה ובריקה, ווייל אפילו ווען עס איז אפגעסטעמפלט "נישט ונברק בהשגחת....." פארשטייט דער קונה אויך נישט אז עס איז נאך דא א זאך ווי ניקור וואס דארף פארלעסליכקייט און השגחה.

תהנאה:

1) טויזענטער ווערן געשטרויכעלט מיט אומגעניקורט פלייש.

2) דאס כשר מאכען פונם פלייש האט אויך נישט קיין שום השגחה און אחראי.

3) אפילו דער וואס ביי אים איז עס נישט קיין שעת הדחק ווייסט אויך נישט קיין שום פעלער ביים קויפען אין אזא געשעפט.

4) דער געשעפטס'מאן קען פארקויפען טרפה פלייש ממש בתורת כשר אויב ער איז נישט פארלעסליך ווייל כידוע ביי בהמה פלייש קען נישט זיין קיין בלאמבע אויף יעדן שטיקעל פלייש באזונדער נאר יעדע וויטל פלייש וואס באשטייט פין

וויכטיג פאר יעדען

בערך 200 פונט פלייש באקומט אפאר זיגלען און א בלאמבע וואס אין אלגעמיין דינט דאס בלויז אז דער בעה"ב פין געשעפט זאל זיין געזיכערט אז ער באקומט דאס ריכטיגע פלייש אבער נאכדעם ווערט דאס צוזעגט און צושניטען אויף קליינע חלקים און דאמאלטס קען דער בעה"ב פארקויפען טריפה פלייש מיטן נאמען כשר.

5) דער געשעפטס'מאן קויפט איין זייטל פלייש פארלעסליך און אויף דעם חשבון פארקויפט ער, וויפיל ער וויל, פין וואס ער וויל, פאר וועמען ער וויל, ווען ער וויל.

פראבלעם: ח'.

מען פארקויפט כשר פלייש פאר געשעפטן וואס די בעלי בתים זענען נישט פאלעסליך קלים, בורים ורקים.

תרצאה:

1) מענטשען ווערן געשטרויכעלט אין די אלע אריבענדערמאנטע פראבלעמען פין אוי ז'.

ובזכות שמירה ממאכלות אסורות
נזכה במהרה לגאולה האמיתית.

הרב מרדכי גבריאלי מלאכי ענגלענדער

.. ●●● ..

הרב מרדכי גבריאל מלאכי

רב בניהמ"ד דהסיידים זכ"ה
 וראש הכולל זקני ת"ת וראש למנקרים בארץ ישראל
 מחבר ספרי
 התורה והחסידיות, דיני ניקור הלכה והמעשה ועוד

זעקה גדולה ומרה!!!

הנה דרכי מעולם לכלי לטעום בשר עד שבדקתיו בעצמי אם לא נשאר בו חלב כלל, כי דבר שכוח הוא אפילו אצל מומחים, שישאר חלב, וראשית ביאתי פה ארצה-יב (אמעריקא), ביקרתי אצל האיטלוי (בוטשער) BUTCHER חסידו בווליאמסבורג המפורסם לתווך מעולה בדרגות הכשרות, בשחיטה, בדיקה, ניקור מליחה וכו', ונדעזעתי בראותי כי בהחתיכה שרצו למכור לי בחוקת מנוקר ומלא והודח, חלב נמור במדה גרושה מכסה פני הבשר, אחר דין ודברים עם המנקר נוכחתי לדעת שאינו בקי בהלכות ואומנות הניקור כפי שקכלנו עמ"י השו"ע וקבלת המנקרים, וכל ספרי הניקור.

נתעוררתי ע"י עובדא זו לבקר אצל שאר האיטליחים (בוטשערס) בווליאמסבורג ובארא פארק ושאר מקומות:

ואהא!!! מה שראיתי הצד השוה שבהן שאינם בקיאים בהלכות ואומנות הניקור כדבעי, ועיקר מלאכתן להוציא גידי הדם ולהוריד את הקרום מעל החלב, וחלב הכסלים והכרס מה שיש על חלק הפנימי לא מנקרים, והעולם היהדות החרדים ביותר נכשלים באכילת חלב בלא יודעים אשר נפש כל ישראל מתגאל מאוד ומטמטם המוח והלב וגורם להרבות צרות ישראל ה"י.

והעצה הוחרה לעשות תיקון גדול בהעמדת מנקרים ומשגיחים וראי השם שיהיו בקיאים דרך היסב בכל הלכות ומלאכת ואומנות הניקור בדרך המקובל וכינו לבניו כל החש לנפשו יחרר לבלתי ישוקץ באיסור חלב החמור מאוד (אסורו בכרת) שתצאנתיו צרות רבות ורעות ברוחניות וגשמיות רח"ל.
 ובזכות זה ישכון בטח בדר שאנן עד ימא כננה משפט צדק שיתוקן הכל על טכונה, ובזכות הפרשת מטאכלות אסורות מכה בקרוב ליהנות מסעודה ליוהן כמבואר בחו"ל.

והש"ת יגדור פרחותינו ויאמר לצרותינו דין

הב"ה למען הצלה תוהיק בישראל

מרדכי גבריאל מלאכי

ג. ב.

כפי שנכחתי לדעת טעות גדולה שורר אצל שדרות העם הסוברים שניקור לא שיוך כלל בחלק הפנימי, והוא טעות גדול לכל הבקי קצת בהלכות ניקור, וטעות לעולם חוזר.

בקשה להרבנים יושבי ארה"ק

היות שבארה"ב שורר פרצה נוראה במקצוע ניקור החלב, וגם באיטליזים המפורסמים למהודרים ביותר ונחתמים בחותמת בשר כשר למהדרין מן המהדרין מתחילת השחיטה עד אחר מליחה והדחה, תחת השגחה הרב פלוני אבד"ק פלוני מקצתן אין בקיעים במלאנת הניקור למחצה לשליש ולרביעי, ובקל למצוא טרפש הכבד שלא נתנקר כלל עבור זה, ועוד ועוד. (הצד השווה שכולם בלי יוצא מן הכלל למותר להדגיש שלא לדון בזה הדין אין למדין מן הכללות) כי שבמקום אחד שמחזיקין אותו פה בארה"ק אצל כל המנקרים כמו המנקרים המומחים ושאר המנקרים יראי השם שבכל א"י לחלב גמור מן התורה, וחיוכו כרת, ובארה"ב אין מנקרים אותו כלל וכלל באמתלא שבמדינת הגר ה"י מקילים בו, אבל לדין תושבי ארצה"ק דבר פשוט שגם בהיותינו בארה"ב אין לנו היתר לאכל בשר שאינו מנוקד כמו מנהגינו כאן ותוקף החומר של חיוב כרת הרוכב על כתפינו ביושבינו פה נוסע עמנו יחד ביצאתינו מכאן לארה"ב. (בעצם הדיון אם שייך דבר כזה של ניקור התלוי במנהג שוחחתי עם הגאונים המפורסמים שליט"א, כמו הרב הגאון ר' שמואל וואזנער שליט"א, הרה"ג מהר"י לנדא שליט"א אבד"ק ב"ב, ושאר מנקרים הראשיים של העדה החרדית בעיה"ק ירושלים תווכב"א, וכולם פה אחד הודו ואמרו שאין זה אלא צחוק מכאיב מעולם לא שמעו כזאת, וכל דבריהם פטפוטי דברים ופטומי מילי בעלמא ננהו להצדיק מעשיהם וד"ל — ע"י כפנים החוברת.

המערכת

מודעה פון אלטע מנקרים

נאך א לענגערע באראטונג מיט די מנקרים מדור הישן, אשר יראתן קודמת להכמתן. בין איך געקומען צו די הכרה אז אלע מנקרים האלטען אייניג ווי איך, טייל פון זיי וואס זענען אביסעל באקאנט אין דעם הילוך הניקור פון אמעריקא, האבען זיך שטיל אונטערגעקערעכצט פאר מיר אז דער מצב שכעת במקצוע ניקור החלב איז בתכלית השפלות, און אייב עס ווערט נישט אריינגעברענגט זאפארטיגע תיקונים מי יודע ווי אזוי מיר וועלען האלטען 10 יאר ארום, צוליב זייער תנאי כפול שמנה בין איך נישט ביכולת מפרסם צו זיין זייערע נעמען, אבער דאס קען איך יא צו לייגען לויט ווי איך האב מיך אינפארמירט אז דאס זענען אידען נאמנים ומפורסמים וואס דאס יהדות החרדית אין אמעריקא וואלט זיך שטארק גערעכענט מיט זייערס א מיינונג.

המערכת

מכתבים של דעת גדולי ארץ ישראל בענין ניקור החלב

- מכתב א. עדותו של הגאון מהר"י לנדא שליט"א, אבדק"ק בני ברק.
- מכתב ב. מכתב שכתבתי בעצמי כמו לפני שנה.
- מכתב ג. חופס הפסק של ראש המנקרים בהעדה החרדית ושאר המנקרים של העדה החרדית.
- מכתב ד. עדות הגאון הגדול מהר"י קניבסקי שליט"א מבני ברק.

יעקב לנדא

הגאון מהר"י לנדא שליט"א
אבדק"ק בני ברק

מכתב א

המנוח השלי"ט

הנרון : נקור חלק הפנים

ידוע, כי כאן בארץ מנקרים גם השפאנדרעס

אולם חלוי מה נקרא חלק הפנים.

אם מוכנים לחלק, הפנים גם מה שאחרי המרפס (רויס פלייש) יש סם

חלב דאורייתא. ומה שכ' הרמ"א בשו"ע סי' תיינו רק על חלק הפנים

שלפני המרפס מקום שמונחת בו הריאה

אבל אם מניחים לחלק הפנים גם מכשר המרפס כדב לא דבר הרמ"א

כי סם חלב ממש

וכן הביא כדרכי תשובה בשם קונטרס הסמ"ע, כי מהחזק הכבוד ולמעלה אין סם חלב ומהחזק הכבוד ולמטה מחיל חלב הכליות ושאר חלבים

מכתב ב

הרב מרדכי גבריאלי מלאכי

רב כבוד ידוהלדיים יבנה
 וראש הכולל אגני ת"ח וראש למנקיים בארץ ישראל
 מחבר ספר:
 החזרה והתשובה. דיני ניקור הלכה והפסחה ועוד

Date

תאריך

לכבוד

ידידי עוז הרה"ג ר' ...

הנני מקיים את בקשתו והנני עונה חיכך שקבלתי את מכתבו החשוב והקונטרסים של הרבנים. עניתי חיכך להרב ברייש והנני שולח לכבודו את

הצגן

ידידי היקר, אגלה מה שכלכ. אחס רבנים צעירים שרוצים לתקן המצורח בחומת הדת. למה אחס לא עונים למעשה התקון. מה יכולים לעזור הרב ברייש או ליעבטם וכדומה רבנים צעירים כהם בעצמם לא יודעים ואין להם שימוש בהוראה וגם מי יחשבט עם דעתם? יש רבנים גדולים הוראה כמו הרה"ג ווארזשנער, הרה"ג ווייס מירושלים, הרה"ג גנדא מכני ברק שעליהם סומכים בענין הלכה.

אגלה לו את כל הסוד. יודע לו שכתבתי ספר על ניקור חלק הפנים והקמתי עם ציורים ושם אני מברר מן הראשונים ואחרונים הכל, שאין שום עידור והכל כדור. באחי להרב הגאון הרב ווייס ראש הרבנים מעדה החרדית בירושלים. אמר לנו, שאלו אותו בענין הניקור מארצות הברית והראו לו את מה שאני כתבתי באמריקא "זעקה גדולה ורמה". ענה להם שלא יכול לפסוק להם כי ענין זה לא ברור לו ולא יודע. אני באחי להרב ווייס שליט"א ביקש ממני לתח לו צילום מספר שכתבתי ונתחתי לו וגם לכל רבני העדה החרדית והסברתי להם את כל ענין כמובן שהם שלחו את הספר שלי למנקרים של העדה החרדית ולראש המנקר שלהם והנה התשובה שאני מצרף פה. כבודו יכול לתאר לו איזה לחץ יש על הרב ווייס מרבני אמעריקא אבל הוא בשלו כך הלכה.

מענין טבקיץ בזמן פטירתו מן העולם הזה, צדיק הרור הרבי מסמך זצ"ל, שלחו מאמפריקא רב של ההתאחדות לירושלים כבודו יכול לדעת את שם הרב. ושאלו אותו למה לא מנקרים באמפריקא כהלכה. ענה הרב הנ"ל שהרב מלאכי מוציא דבה על המנקרים באמפריקא כי הם מנקרים בדיק כמו בארץ ישראל. התבייש לספר להם את האמת.

הרב מפאטא שלח מכתב להרב ווארזשנער מכני ברק כשאלה זו. אמר לי הרב ווארזשנער כי ענה תשובה כזה חלב ואסור. הרב ווארזשנער ביקש ממני צלום מהספר שלי ונתחתי לו ודוחה אותי משבוע לשבוע כי מפתח מרבני ארצות הברית. גם השבוע יש לי פגישה עם הרב ווארזשנער והוא צודק, מה יצא אם אני אכריז טזה חלב דאורייתא ואיסורו כרח אס אין מנקרים לנקר את זה. לכן הרב ווארזשנער מסכים לעזור להקים ישיבה או בית-מדרש טילמדו את חורח הניקור ואז נוכל לתקן המצב.

חראה בספר שלי כל עניני הניקור הפנים והקמתי. מה שכבודו כותב - הוראה יראה שליכא שמה מן החלב הכסלים ומן הכשר החומה את הכרס - אין זה מן החורח

ולא מיראח השם מי שלא בקי בניקור החלב שאיסורו איסור כרח לפסוק הלכה
 להחיר מה שלא יודע את זה. פנו מאדוצה הברית להרב הגאון ראש הרבנים של
 העדה החרדית מירושלים הרב ורייס שליט"א ענה שלא בקי בזה רבקה סמני לחת
 לו את ספרי ניקור חלק הפנים ללמוד ועד היום לרמד בזה. ואמר שבענין ניקור
 סומך על המנקרים שלו. אני מצרף לו מה שמספר המנקרים וראש המנקרים, של
 העדה החרדית בירושלים שהוא גדול בחורה וי"ח וסומחה גדול בענין ניקור
 כי רבני עדה החרדית טומכים עליו והוא באסח ראש המנקרים של ארץ ישראל.

אני חושב אהם הרבנים הצעירים לפני שמוציאים הלכה שלא ברורה לכם,
 עליכם לשאול לגדולי הפרוסים ברור. תשאלו את הרב רואיזנער מבני ברק
 ותשמעו. אני אומר. מי שיש לו יראח שמים צריך ללחום להיקון העורל הזה
 וגדולי הרבנים מכאן יעזרו לכם.

בכבוד רב,

הרב מרדכי מלאכי

מכתב ג

אלו דברי המנקרים של העדה החרדית בירושלים

כ"ד

יום ראשון כ' בתמוז תש"ט מע"ה"ק ירושלים

אנו חש"ם מאשרים של הנכתב בספרו של הרב"ג ר' מרדכי מלאכי שליט"א. בניקור חלק הפנים
 הקדמי: ראשית ססיר את הקרום של הבשר האדום עד ספרו שנקרא בלתי"ם ריפאלע וגם מנקר את
 החלב שמתחל לקרום הנ"ל וחותך לאורך הגיד עד לחזה ומוציאו וקולף את החלב מתגיד עד לקצהו
 של הבשר שהיא המסך הבסלים של הירך והא"כ ספריד את הבשר האדום מראשי הצלעות ממקום חיבורו
 לעצמות ויכרע וחותך בסחוסיהן מכל חלבן שקליהם. וכן קולף את הבשר האדום מתחתיו במקביל
 המכסה את העצמות הרכוז וכמו"כ מצדו השני קולף הריפאלע במקביל המכסה את הגיד הרם לכל
 אורכו. כל הנכתב כאן הוא פללה וכן ראוי לנהוג ואין לשנוה בכל תפוצה ישראל קאן רבגולה.
 כ"כ אנו מאשרים שהלך הקדמי והפנים הוא חלב דאורייתא ויש בו איסור כרת.

האזהרות

- ר' גד טרוביץ - ראש מנקר בעדה החרדית ירושלים.
- ר' יוסף צבי הירשמן - מנקר.
- ר' משה ליב קורנבליס - מנקר.
- ר' שאיר דוד קורנבליס - מנקר.

כ"כ אנו מאשרים שהלך הקדמי והפנים הוא חלב דאורייתא
 ויש בו איסור כרת
 אנו מאשרים שהלך הקדמי והפנים הוא חלב דאורייתא
 ויש בו איסור כרת
 אנו מאשרים שהלך הקדמי והפנים הוא חלב דאורייתא
 ויש בו איסור כרת

מכתב ד'

כס"ד

לטוד נהמו נהמו עמי

הגאון הגדול מ"ין הגר"י קניבסקי שליט"א בבני-ברק

עיינ בספר הנקודר שלי מאד התלהב מזה והי' מצד מאד על שיהודי ארצות הבריה נכסליב באכילה חלב מהשפונדר שיש בו איסור כות. התאנה מאד שהרבנים לא לומדים ניקור החלב שיוכלו להציל אה"י מפכסול.

ברך אותי בכרכת הצלחה בעבודת הקודש ואמר לפי הגמרא והרמ"א צריכים ללמוד את תורת הניקור בסודל מסט. אני בעמדי הייחי רוצה ללכת לקצבים וללמוד את זה אבל לצערי לא אוכל כי התליכה עלי קשה אנילו בחדרי כי החולטה התגברה עלי מאד. הוא הציע לי עזרה כספית וסרתי לקבל ואמר: אם יש אדם שקבל עליי להציל יהודים באכילה חלב שקונטו כרת הקב"ה יהיה בעזרו. כל זה אמר בנוכחות ראש הכולל מביית יהושע בני-ברק הרב מנחם רוב שהיה איתי יתר אצל מר"ן שליט"א.

הרב מנחם רוב ראש הכולל בית יהושע

היט אייער געזונט!

כס"ד

די חז"ל לערנען אונז „אל יטיל אדם אימא יתירה בתוך ביתו“, מען זאל נישט זיין צו שטרענג אין זיין הויז, צו די פאמיליע, עס האָט זיך געטראַפען אַ פּאַל ווען איינער וואָס איז געווען זעהער שטרענג איז שיער געקומען צו אַ מכשול וואָס מען האָט אים געזאָלט געבען צו עסען נישט כשר. די גמרא פרעגט ווי קען זאָג זאָך געשעהן? די חכמים האָבען געזאָגט אַז אַ צדיק לאָזט מען נישט פון הימעל ער זאל נכשל ווערן מיט נישט כשר עסען? די מפרשים פרעגען פאַרוואָס עסען מעהר ווי אַנדערע עבירות? און זיי ערקלערען! ווייל עסען גיט דעם מענטש כח צו טוהן עבודת הבורא און ווען אַ מענטש ווערט חו"ש נכשל אין נישט כשר עסען דאַרף ער האָבען אַ גרויסע תשובה ווייל די ספרים הקדושים שרייבען אַז דער כח פון איסור וואָס אַ מענטש עסט איז מאוס, פאַרמיאוסט פאַרן בורא ווייל דער כח קומט פון איסור, און ער דאַרף האָבען אַ גרויסע תשובה. אין אַמעריקא ווערט מען נכשל אין איסור חלב, מען טרייבערט נישט ריכטיג דעם חלב וואָס איז אַ איסור כרת רח"ל, פערשטענדליך רעדען מיר פּין די פאַדערשטע טייל. אין נאָך אַלע הכשרים נעמט מען נישט אַראָפּ דער עיקר חלב, איינער פון די גרויסע רבנים האָט מיר געזאָגט ווער ווייסט צו מיר ווערען נישט דערפאַר געשטראַפט מיט אַזוי פיהל קרענק ווי קענסער א.ד.ג. רח"ל, ווייל דאָס איז דאָך דער ריכטיקער כרת רח"ל.

באַזיכענדיג ביי פיהל בוטשערס וואָס שטעהן אונטער די שטרענגע השגחה פון רבנים ליידער האָב איך געטראַפען איבעראַל אַז מען נעמט נישט אַראָפּ דעם חלב, און די שענסטע אידען ווערען נכשל אין דעם איסור רח"ל.

דעריבער איז אַ גרויסע אויפגאבע אויף די רבנים און משגיחים מנקרים אויפפאסען זעהר שטרענג עס זאל ווערען געטרייבערט דורך אַ מנקר וואס מען קען זיך פארלאזען, אין דער רב זאל גוט אויפפאסן אז דער מנקר זאל זיין א מומחה. השי"ת זאל זיין פרחם זיין אויף דעם כלל ישראל בקרוב, אמן.

מרדכי גבריאל מלאכי

אזהרת החפץ חיים זצ"ל

(בספרו דבר בעתו)

וזליק:

ומה מאד יתמרמר על זה שכבר תוכחה קלה הי' יכול להסתלק מכל אלו הדינים. ואל יתפתה בנפשו לומר, שבודאי לא יהי' הדין עליו לבד, כי אינו יחיד בעירו. כי לעומת זה תדע, כשנתחייב אדם בערכות גדולה לכמה עשרות אלפים דינים אפילו נתערבו אהו עוד כמה אנשים, מיהו כשמגיע לזמן התשלומים, אפילו אם יגיע עליו רק חלק מן הערכות, הוא עולה גם כן לסכום גדול, אשר יצר לו מאד עי"ז. ואף כאן בעניינינו, לפי הידוע שכהיום נתרבה מאוד ענין אכילת איסורים וכאשר תבוא לחשבון, יגיע לאלפי כזיחים של איסור, הנאכלים בשבוע אחד ובמקום אחד וכו' וכו'. וכ"ש אלו האנשים אשר יש בידם לזרו את אנשי עירם להחזיק כמצוה זו של קדושת המאכלות, ולמנוע נפשות ישראל מאיסורים והתרשלו, בודאי עיקר האשמה תהי' עליהם וכדאי'תא כתנא דבי אליהו כל מי שסיפק בידו למחות ולא מיחה ולהחזיר למוטב ואינו מחזיר. כל הדמים הנשפכים אינו אלא על ידו וכו'.

מעשה נורא שאירע במלאוהאקיי מקצב שהי' מאכיל פרישות ח"ו

ידוע המעשה הנורא שאירע בתקופתנו לפני כארבעים שנה במלא-וואקיי ביישוב סמוך לווישניץ, שהקצב דשם הי' מוכר לאחד מחשובי בעלי הבתים ולבסוף נחלה במחלה מסוכנת ואז קרא לפני נמיסתו את הדיין של הקהלה והודה לפניו שהרבה שנים סבר בשר פרישה לישראל ואמר שזה בשר כשר. ואח"כ מת. וכשהחברה קדישא התחילו לחפור הקבר נתמלא הקבר עכברים. ורצו להבריח את העכברים ולא יכלו בשום אופן. וחפרו קבר אחר וגם זה נתמלא עכברים. ורקו לתוך הקבר קט ועצים ועשו פרישה גדולה ושמעו קולות ככי' ומרוב פחד ברחו משם החבריא קדישא ואח"כ שוב נתמלא הקבר עכברים ובאו לפני הרב ושאלו אותו מה לעשות והשיב שישכיבו את המת כך בקבר ושמו את המת בתוך הקבר מתוך בכיות על התרפה של המת ותקף שהשיכו אותו בתוך הקבר התנפלו עליו העכברים ואכלתו כולו רח"ל. המעשה הזאת נהפוסמה בכל הסביבה ורכים עשו תשובת.

אחמעקואם: דברי תורה טארען ניט געליינט ווערען אירא מקום בזיון חי'.
נאר דארפען געליינט ווערען אין שמות א.ד.ג.

מקטע דלהלן יראה הקורא כמה מן הצורך שהיה השגחה
קפדנות במקום מכשול. (נעתק מספר גבול ראשונים.)

העיקר שבנעיקים הרב הנותן ההכשר צריך מקודם לדעת את
האחריות הגדולה המוטל עליו בהכשר זה שהיה השגחה מסורה
ונאמנה בהקפדה יתרה. שכאם לאו יגרום חס ושלום שהרבה ישראל
כשרים שסומכים על הכשרו יאכלו חי' נבילות ומריפות והכל יהי'
נקרא עליו כי הכל סומכים עליו. לכן צריך להעמיד משגיחים כפורסמים
וידועים ליראי ה' שיעשו את מלאכתם באמונה, ולא יסמוך רק על
המשגיח, אלא שגם הוא בעצמו ילך מפעם לפעם לחקור את ההשגחה
אם היא טובת.

וכן המשגיח יכיר את האחריות שלו שעליו סומכים על כשרות הבשר,
או על שאר דברי מאכל, וישגיח היטב בכל הפרטים ולא
יסמוך על הקצב או הסוגר רק הוא בעצמו יפקח וישגיח היטב. ונעתיק
כזה דברי ספר גבול ראשונים דף ל"ד מה שכתב: התנאי הראשון
להשגחה נכונה שתכיר בחשיבות של עבודתך לכללות הצבור, ולא
הרי השגחה על הבשר כהשגחה על מאכלי חלב כי חלב יכול כל אחד
ליצר ולא בשר. ראשית על השכר תקבל לא מהקצב אלא מהממונים.
כדי שלא תהי' עבד להקצב ולא תפחד ממנו. אתה צריך לגלות עבירות
הקצב בעניני הכשרות ולסמוך להממונים עליך. צריך שהיה לך
רשות לבדוק בחנות כלי שום הפרעה סגד הקצב ולא תקבל שום
טובת הנאה מן הקצב. כי ידוע מה שכתוב בתורתנו הקדושה כי
השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים. הביקורת והחקירה לא
יהי' בשעות קבועות רק פעם בשעה זו ופעם בשעה זו כי באם ידע
הזמן אז יכול להיות מכשול. תבדוק במקררים ובכל פינות החנות
במתינות ובעינים פקוחות ואפילו אתה יודע שהמקרר (פריג'ידער)
ריק תבדוק, כדי שלפעמים יש מכשול שהושבים שהמקרר ריק ולא
בודקים ואז יש מכשול. כל התיבה של בשר יש עליו חותמת. ואם
ראית אתמול שיש חלק אחד עם חותמת וציינת כפנקסך והיום אתה
רואה עוד התיבה חסלק אחר תדע שהכנים בשר אחר מקצב אחר.
וצריך תקירה אם הבשר החדש הוא כשר וצריכים להביא אישור
מהמשגיח של החנות השני. ואם לא הביא אישור או עברין הוא וצריך
אתה לפסול להממונים. וכן צריך אתה להיות בעת שהקונים בחנות
תשגיח היטב וכמה פעמים תיקח הבשר מן הקונים לבדוק אם הבשר
הוא כשר, ואם תמצא מכשול תוכיח אותו בקול רם שנתפס בעבירה
ואל תדבר אתו הרבה רק מעניני הבשר לא יותר והעיקר שתעשה כל
דבר כלי שום חניפה רק צלח רב על דבר אמת ונאמן הוא בעל
מלאכתנו לתת לנו שכל פעולתנו. ע"כ תוכן דברי הספר הנ"ל.

וויכטיג פאר יעדען

מעשה שהי' פעם אחת קנתה אשת אחד הנאונים מירושלים בשר מקצב ידוע למספך. והואיל ומובטח להם לצדיקים שאין הקב"ה מביא תקלה על ידיהם. ומונען מלהלכד באכילת איסור המטמא טומאת הנפש. עשה עמה הקב"ה גם ותתח את עיני' וראתה איהו שינוי מיוחד בבשר זה. התעוררד לבה לעשות בירוד על הבשר. והבורד לה כי הבשר שהקצב מכר לה הי' פגש בשר גמל. ואיך הגיע ליד הקצב הבשר הזה בשר גמל? והא' החליף בשר עם קצב אחר. וגם הקצב ההוא הי' ירא אלקים. וגם הוא לא ידע שמחליף עם בשר גמל. אלא שקיבל את הבשר ממישהו ולא חשד בכלום.

לר' גר עבודתי נוכחתי להבין מאמר רבותינו ד"ל במשנה סוף קידושין: הבשר שבטבחים שותפו של עמלק. ובפי' רש"י: ספק טריפות בא לידו חס על פגמו ומאכילן. אסור לך מעשה שהי' באחת המושבות שבסביבת חיפה. לפני עשרים שנה הי' שם קצב תימני ירא אלקים מאוד. אשר הי' מנקר בעצמו את הבשר ומכרו באטליוו. כידוע לכל בעל מקצוע בניקוד. יש בניקוד עבודת פירוק החתיכות. ורק אחיכ מתחלת עצם עבודת הניקוד. האילו הוא לא ידע בכלל שיש חוק מפרוק החתיכות אינו עבודה שהיא. הי' רק מפרק החתיכות ולא יותר. בחשבו לתומו שהפירוק הוא הנקוד. וכך מכר כל השנים. עד שנפגש פעם בחיפה עם מנקר מומחה. הקצב הזה התפאר לפני המנקר מחיפה כי הוא מהיר במלאכתו ועושה את עבודת ניקוד הירך ברבע שעה. המנקר מחיפה שידע מנסיונו כי ניקוד הירך נמשך ארבע או חמש שעות. התפלא על המהות הזה. והחלים לראות כמו עיניו את הפלא הגדול הזה. ירד אתו למושב לראות בעבודתו. וראה כי פירוק החתיכות נקרא אצלו ניקוד. המנקר העמיד את התימני על טעותו הגורא שהכשיל כל השנים רבים מישראל במאכלות אסורות. התימני שהי' יא"מ. בא אז לרבנים וביקש תיקון על עונו.

(מספר גבול ראשונים פ' ג')

בקרויב יופיע הקונטרס הזה בלה"ק
עם הרבה תמונות בענייני ניקוד
המעוניינים יתקשרו

המערכת

עד זיכן פירך קודשה. מרישות חכרת הגידן ילמדנו הסיפור שזכבא כסטר מאיר פני גבולה (סימן ור"ת): מעשה שהאריי הקודש זי"ל שחיה גזר מלאכל בשר של חלק אחריים מפני הגידן. ופעם אחת זימנו מרן הגב"י זי"ל לסעודה אצלו ואמר לו האריי ז"ל כי לא יוכל לאכול אצלו בשר אם יש בו מעורב גם מחלק אחריים. ויותר טוב, ומילא האריי ז"ל רצונו עשה מלאכת הניקוד ונעשה על הצד ז"ל הקשרה עם הבשר מלפניו ולא רצה לאכול, ושאלו הגב"י על זה האמר אהי' שבעצם ירי ניקרתי הבשר, הלא תוכל ליהנות בטוח שלא נשאר משהו מן הגידן. אז לקח האריי ז"ל חתיכה של בשר מחקירה וראת להביי שיש בה איווה גידן. ומרן הגב"י נבטטר מזה. ובלילה איל המגיד שלו אל חזאג כי הבשר היה מפגשק על ידו על הצד היותר טוב. אבל עם האיש הגדול הזה אין לך להתחרות כי הוא יכול להפציא גידים גם על כחלי הבית. (מפי הרב א. כהן שליט"א שמתחת).

לפני משי' שלח חסודו להנחיק ציינע מהרי"א ראטה זצ"ל.

מה נאמר ומה נדבר בענין שוחטים, היות היום שנמצאו קלי דעת בעה"ר, איי לט מה שאנחנו רואים ואין בידנו לסחות, כי כל כך נסתמו הלכות כי א"א לומר ולדבר, ותקיים בנו מאמר חז"ל (מוסר מ"ם ע"ב) אין תוכחה, ושוטר נפשו יברח ממקום שיש שוחטים הללו, ופי יתן לנו כח שנוכל לחזור מאכילת בשר לגמרי, אבל מה נעשה כי תש כחינו, וכש"כ מה נעשה בעניני הקצבים, שיש הרבה קלי הדעת שחשודים להאכיל סרפות, וגם בשביל קצת הרוחה חוששים ומוכרים מן הכא בידם דברים אמורים ר"ל, בפרם במקום שאין שם משגיחים, ומכשילים בניקור בעה"ר מסייעים היראה ומיעום השגחם בפרם בכפרים, ומצאו הרבה מקרים נידים אמורים בתוך הכפר, ואשרי לאלו היר"ש שגוהרים שאינם אוכלים רק בשר עוף, ומזה יוצא מתרבה חשיש, ואין דברינו בדרך כלל ח"ו, כי ישראל קדושים הם וחלילה לי לדבר בכלל, רק בפרשות אני מדבר במקום שאין נמצאו משגיחים כשרים ויראי השם, ומי שרצה לקדש עצמו לפני כוראו נתייעצתי עם חכמי עצה לשמור נפשו מכמה מכשולים כידוע ליהודים וכש"כ עכשיו בחורג.

כל ישראל ערבים זה בזה

אזוי ווי עס איז א איסור כרת רח"ל, עיי"כ ליגט א חוב אויף יעדען איינעם צו ראטעווען איינער דעם צווייטען פון מזכה זיין את הרבים פון א איסור כרת רח"ל. וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו

דבר המערכת

מקווים אנו להמשיך הופעת חוברת זו גם להלאה ומצפים אנו שבקרוב כבר יוצא לאור גליון שני של החוברת. המעוניינים יתקשרו טלפון 748 - 294

את החוברת אפשר להשיג אצל כל מוכרי עיתונים בארה"ק ובחוי"ל
המערכת

וויכטיג פאר יעדען

GUARD YOUR HEALTH!

Our Sages Declared: "A man should always be careful not to impose too much fear upon his household, for a great man did impose too much fear upon his household and the result was that they almost fed him with forbidden, unkosher food." The Talmud asks, "How can this happen?" Our Sages had proclaimed that a righteous person is protected by the Almighty against the dangers of eating forbidden food?" And the commentators further ask: "Why the emphasis on the sin of forbidden food amongst so many other sins?" So they all answer: "That eating gives energy for a person to worship G-d, and when a person heaven forbid - permits himself to eat unkosher food, he has contaminated and defiled his body and soul in the eyes of the L-rd, and a complete repentance is necessary to placate G-d's anger.

In America many religious Jews transgress the prohibition of eating forbidden fats. For they consume meats that contain the forbidden fats which were not totally removed to make it kosher. The punishment for this grave

violation is excision; i.e., a person departs from this world before his appointed time. One of the most eminent Rabbis of this generation stated, "That maybe this is the reason why so many Jews are dying from cancer because they are punished for eating unkosher food. This is what it means to be cut off from this world."

After visiting many butcher shops that are under the strictest supervision of Rabbis, I found that they do not remove the forbidden fats from the meats, causing ultra-orthodox Jews to violate the biblical prohibition of eating fats.

Therefore it is an obligation on all Rabbis and Supervisors who are expert in the field of removing fats to be on guard against those who are ignorant of these laws, and to appoint only those persons who have a thorough knowledge of this field and are prepared to fulfill their halachic requirements.

Mordechai Gabriel Malachi
מרדכי גבריאל מלאכי

הרב מרדכי גבריאל מלאכי

רב בנימין ד' דהסיידים יבנה
ראש הסולל זקני ת"ת. וראש למנטרים בארץ ישראל
מחבר ספרי
המורה והמשייב. דיני ניקור הלכה המשפטית ועוד

מכתב בקשה להרבנים הגאונים יושבי ארה"ב

שלום וברכה ישפות אליק המערכה לבי הרבנים האדמו"רים ראשי ישיבות וכו' הע"י. דבר בעתו מה טוב, בקשתי שטוהח מול פניכם, העוזי פני בעוזת דקדושה וגבתי לבי בדרכי השם לבקש מכם הדרת מעלהכם למלאות רצוני ופסיו כי כוונתי ובקשתי למען כבוד שמים והעמדת הדת על תלה. אבקש מאד מכהדר"ג לעורר בשבתא דייגלא הוא שבת הגדול בענין שפלות המצב בנושא חלב, אין כאן מקום ולא פנאי להארץ פנים הכל מבואר באורך, אבל העיקר לעורר לבב אחי"י כי המצב נורא מאד במקצוע ניקור החלב, וכל החש על גפשו ועל נפשות ביתו ירחק מאכילה בשר בהמה ככל האפשר עד ישתוקן הדבר.

אבא בקצירת האומר הנקודות הראשיות שיש להזכירם בעת הדרשה. א. מי שאינו דר בארה"ב רק בא לניקור קצר מארה"ק ושאר ארצות אסור לו ליגע בבשר בהמה, כי הודאח בעל דין של המנקרים בעצמם כמא עדים דמי שניקודם ע"ם מנהג אונגארען, ומטעם זה מקילים שלא לנקר חלב שמדקדקים עליה בכל חומר חלב דאורייתא שחיבונו כרת בארה"ק, וכ"כ צריכים ליהדר בזה מהאי טעמא גם הדרים מה ארה"ב שנתיישבו כאן אחר מלחמת העולם השני, או מקודם לזה, ומקום מגורם בראשונה לא הי' אונגארען, רק פולין, ליטא, רייסען, לונדון, ציריך, בעלגיא, וכו'.

ב) יוצאי הגר הדרים בארה"ב צריכים ליהדר ביותר היות שאין השגחה מדויקת על חלק הניקור מטעם שהרבנים המכשירים בעצמן אין בקיעין כלל במעשה הניקור, וכמו שהגידו לי פא"ם כולם כאחד, ולתמהוני ולדאבוני לא מצאתי אפי' רב אחד או סתם ת"ח בכל ארה"ב שיהי' בקי ומכיר בה' ניקור ובהפראקטיק, ובזה נכלל גם הרבנים המכשירים.

וע"כ ידע כל אחד אח אשר לפניו ולא ישב לאכול סעודה בשר בהמה עד שיהי' ברור לו כי המנקר בקי היטב בהלכות ומלאכת הניקור ובקי בו בכל פרטי' ודיקדוקי: בדיקנות יחירה וקבל כן מפי מנקר שיש לו קבלה על מדעו מהרבנים ומנקרים שבדור הישן, וגם שיהא השגחה על המנקר בעצמו ולא הרב המכשיר אם אינו בקי בניקור, ולדעתני מן הנמוע ובלתי אפשרי שהמצא תמצא אף אטילו אחד מן החרדים ביותר שיחאחדו אצלו כל אלו התנאים.

וע"כ החש על נפשו ועל נפשות דורותיו ירחק כמסתוי קשת מאכילה בשר בהמה עד ישתוקן הדבר באמת לאמיתו ולא הכתוח וחוזם למען כבוד תוה"ק ממכבוד שמים המחולל.

הרב מרדכי מלאכי